

Skåne
Frosta
Hörby
uppt. af. 1932

+ - 3877

Oppt. Otto Brander
Lars Hanna Olsson
Född 1858

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Finn-sägen.

En man som "hjolped te ve kjorkan" måste lova jätten som byggde den sitt hjärteblod, om han ej kunde gissa jättens namn. Just innan byggnaden var färdig fick han höra jättens maka nämna namnet på jätten. Då han så kunde nämna jätten vid namn blev han fri från överenskommelsen, men "kjorkan bler heller aldri färi".

-2-
ACC. NR. 3877

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Olle Löwander*
Härad: *Frosta* Adress:
Socken: *Rörby* Berättat av *Hanna Olsson Rörby*
Uppteckningsår: *1932* Född år *1858* i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J Uppteckningen rör

Man påstod, att det fanns en person i Röinge by, som hade en melkehare (mjölkhare). En melkehare tillverkades av skinn och en del annat, och man trodde, att innehavaren av en mjölkhare på avstånd kunde tjuvmjölka andras kor. Denne person i Röinge misstänktes vara ägare till en mjölkhare därav att han trots att han ej hade mer än två kor alltid hade gott om mjölk i grytor och kittlar.

Folket blev stärkt i sina misstankar, då mannen dog. Hästarna stodo då "stav" för kistan, de vägrade att dra vagnen. Men situationen räddades av en *man*, som anade hur det stod till med den avlidne. Sedan han nämnt Jesu namn, drog hästarna som de skulle.

Melkeharen.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

För en 60 år sen var det en flicka i Hörby-trakten, som kommit "för något i vädret", "dunster" som det också kallades. Hon blev alldeles svullen i hela kroppen. Man försökte först bota henne med glödgat brännvin och genom att tända svavelstickor och med dessa gå omkring den sjuka 3 gånger "aved" och 3 gånger rätt. Men då detta ej hade åsyftad verkan, gav man den stackars människan en tesked jaktkrut ur en krutflaska, som endast användes för sådant ändamål. Flickan hanterades "gruvligt" en halv timmes tid, men sen blev hon kry tack vare "filspånet", som hon trodde krutet var.

För att inte "komma i före" för skarn borde man ha stål på sig.

"Komma för nå-
got i vädret".

- 4 -
ACC. NR. 3877

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

För att bota svullnad och värk skulle det vara bra med en dekokt på aspebark och kamomillblommor, tillsatt med litet såpa, alun och salt.

Järnhaltigt källvatten var bra som medel mot flera sjukdomar.

Folkmedicin.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

I trakten av Röinge fanns det en gubbe, som man trodde kunde förgöra kreatur genom att klappa dem. Det var på ett ställe som gubben hade klappat korna, och där gävo korna under tre års tid ingen avkastning att tala om. Sjukdomen ytt-
rade sig däri, att djuren blev styva och fick svårt för att röra sig.

Man kunde dock få korna bra igen, om man tog litet mjölk från var och en av dem, blandade ihop den, kokade den och gav djuren som medicin.

Förgöra krea-
tur. (gm klapp)

-6- 3877
ACC. NR.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Om man inte hade någon "smörlycka", kunde man ändå få grädden att övergå till smör. Kärnan brukade stå i den öppna spisen, och man skulle då ta några glöder och lägga under kärnan, så skulle man få smör av grädden. Detta kallades att "kölna" under grädden.

Glöd under
smörkärnan.

7

-7- 3877
ACC. NR.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Hittade pengar betydde tur för upphittaren, likaså
var det turligt att tappa en slant på golvet.

Orätt förvärvade pengar medförde ej någon välsignelse.

På nyår skulle man ha in pengar, innan man gav ut. I
motsatt fall blev man fattig.

Om pengar.

Av lårbenen på höns brukade man förr tillverka virknålar.
Man gjorde det vanligen på följande sätt. Benen sågades på
längden i fyra delar och dessa filades sedan jämna och runda.

Innehållsförteckning.

Finn-sägen	sid. 1
Melkeharen	2
Komma för något i vädret	3
Botemedel mot svullnad och värk! Järnhältigt vatte ^h som botemedel mot sjukdomar vanligt	4
Förgöra kreatur genom klapp	5
Glöd under smörkärnan	6
Om pengar	7
Tillverka virknålar av lårbenen på höns	8
Innehållsförteckning	9